

тове въ страната, които причинявахъ само зло и нещастия, — всички тѣзи събития и обстоятелства послужихъ като поводъ за да се прогласява отъ врѣме на врѣме, умѣстно и неумѣстно, военно положение, да се стѣснява до крайностъ свободата на печата и да не могатъ да се издаватъ *свободно* освѣнъ правителствени вѣстници...

Това обстоятелство даде поводъ до една извѣстна степенъ да се наплодѣтъ у насъ за този периодъ други печатни произведения и списания, каквито и колкото никоги други пхтъ не сж били издавани. Въ туй врѣме ний виждами едно характерно явление: социалистическата книжнина — периодическа и неперодическа — усѣща у себе си като че нѣкакъвъ особено широкъ и силенъ замахъ и ней повирѣва..

Има и други причини и фактори, които сж извикали на бѣлъ свѣтъ социалистическата книжнина — именно развитието на нашия фабриченъ, промишленъ животъ, образованъето малко или много на работниците, икономическите условия, сиромашията и пр. и пр. Но намъ се чини, че най-голѣмата причина е тѣзи: отсѣтствието на широкъ просторъ за чисто политическа дѣятелностъ, стѣсняванъето на свободния политически печатъ.

Впрочемъ нѣщо отъ една година насамъ, а йоще по-опрѣдѣленно като се говори, отъ 5—6 мѣсеци у насъ се забѣлѣжи едно грамадно и бързо нарождение на вѣстници отъ всевъзможни политически бои и направления. Тѣзи вѣстници отъ политическо-партизанско гледище могатъ да се раздѣлѣтъ на правителствени и антиправителствени, но намъ се чини, че единъ по-сериозенъ изучвачъ не може да тури всичкия български печатъ въ тѣзи двѣ категории. Напримѣръ не можете да поставите въ една категория: „Свободно Слово“ и „Другарь,“ при все, че единътъ и другийтъ вѣстникъ сж съгласни въ анти-правителственното си направление.

Друга една отличителна черта въ този периодъ е непостоянството, нетрайността на вѣстниците. Сѣкашъ, че тѣ, поне повечето отъ тѣхъ, се появяватъ за единъ извѣстенъ моментъ, за нѣкоя дневна цѣль. Свърши се моментътъ, нѣма вѣстникъ. Ей-на лани въ врѣме на изборитѣ ние видѣхми интересното, но въ сжщото врѣме и крайно скръбно явление да се появяватъ по нѣколко вѣстника въ сжщия градъ (напримѣръ: *Правда* и *Истина* въ Стара-Загора) за да се испсуватъ мѣстнитѣ политикаши, да си порастърсѣтъ нечиститѣ дрѣхи и послѣ... побѣдители и побѣдени слѣдъ изборитѣ, да се отдалечѣтъ въ шатритѣ си съ едничкий за журнали-